

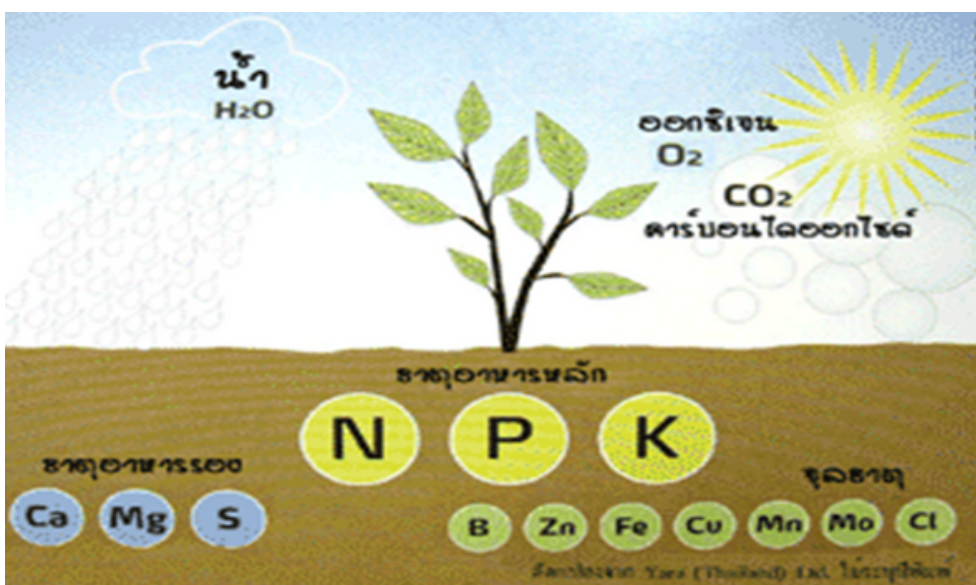
ดินที่ใช้ในการเกษตร เกษตรกรย่อมต้องการ “ดินคุณภาพดี” เนื่องจากการปลูกพืช
ในดินคุณภาพดีย่อมได้ “ผลผลิตสูงและผลผลิตมีคุณภาพดีอย่างยั่งยืน”
คุณภาพดินในด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อม หมายถึง “ความสามารถของดินในการทำหน้าที” เพื่อให้
บรรลุเป้าหมายในการจัดการดิน 3 ประการ และดินคุณภาพดีจะช่วยให้บรรลุผลทั้ง 3 ประการ

- 1) การเกษตร: ได้ผลผลิตพืชสูงและมีคุณภาพดีอย่างยั่งยืน
- 2) ระบบนิเวศ: หมุนเวียนน้ำและกำจัดของเสียในดินได้ดี ไม่มีสารมลพิษตกค้างในดินและน้ำ
- 3) การอนุรักษ์: ปกป้องสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมสำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์ สัตว์ พืชและจุลินทรีย์

ธาตุอาหารพืช

- ธาตุที่พืชต้องการเพื่อดำรงชีพครบชีพจักร
- ธาตุที่พืชขาดแล้วมีอาการผิดปกติ อันเป็นอาการเฉพาะ และแก้ไขได้เมื่อพืชได้รับธาตุนั้นเพียงพอ
- ธาตุที่มีบทบาทโดยตรงต่อกระบวนการที่สำคัญต่อการเจริญเติบโตของพืช

ธาตุอาหารที่จำเป็นต่อพืช และต้องการเป็นปริมาณมาก

- เอ็น**
  - ทำให้พืชแข็งแรง เพิ่มผลผลิต
  - จำเป็นสำหรับการสร้างใบ ลำต้น
  - ขาด-ผลผลิตต่ำ
  - มาก-อวบน้ำ ลมง่าย ผลผลิตเมล็ดลดลง
- พี**
  - ช่วยการเจริญเติบโตของราก ออกดอก ผล
  - ขาด-ต้นเล็ก ผอม แกร็น ออกดอกช้า ติดผลต่ำ
- เค**
  - ปรับปรุงคุณภาพของพืช
  - ขาด ถ้าขาด-เมล็ดลีบ น้ำหนักเบา แป้งน้อย
  - ขาดโพด ถ้าขาด - ผักที่เมล็ดไม่เต็ม

หน้าที่สำคัญของแต่ละธาตุอาหารพืช และอาการขาดแคลนธาตุอาหารของพืช!

ไนโตรเจน

เป็นองค์ประกอบของกรดอะมิโน โปรตีน คลอโรฟิลล์ กรดนิวคลีอิก และเอนไซม์ในพืช ส่งเสริมการเจริญเติบโตของยอดอ่อน ใบแก่ทั้ง ก้าน

โตช้า ใบล่างมีสีเหลืองซีดทั้งแผ่นใบ ต่อมกลายเป็นสีน้ำตาลแล้วร่วงหล่นหลังจากนั้น ใบบนๆก็มีสีเหลือง

โพแทสเซียม

ช่วยสังเคราะห์น้ำตาล แป้ง และโปรตีน ส่งเสริมการเคลื่อนย้ายของน้ำตาลจากใบไปยัง ผล ช่วยให้ผลเจริญเติบโตเร็ว พืชแข็งแรง มีความต้านทานต่อโรคบางชนิด

ใบล่างมีอาการเหลือง แล้วกลายเป็นสีน้ำตาลตามขอบใบแล้วลุกลามเข้ามาเป็นหย่อมๆตาม แผ่นใบ อาจพบว่าตามแผ่นใบโค้งเล็กน้อย ราก เจริญช้า ลำต้นอ่อนแอ ผลไม่โต

ฟอสฟอรัส

ช่วยในการสังเคราะห์โปรตีนและสารอินทรีย์ที่สำคัญในพืช เป็นองค์ประกอบของสารที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดพลังงานในกระบวนการต่างๆ เช่น การสังเคราะห์แสงและการหายใจ

ใบล่างเริ่มมีสีม่วงตามแผ่นใบ ต่อมาใบเป็นสีน้ำตาลและร่วงหล่น ลำต้นแกร็น ไม่ติดดอกออกผล

แคลเซียม

เป็นองค์ประกอบในสารที่เชื่อมผนังเซลล์ให้ติดกัน ช่วยในการแบ่งเซลล์ การผสมเกสร การงอกของเมล็ด และช่วยให้เอนไซม์บางชนิดทำงานได้ดี

ใบที่เจริญใหม่หักกัก ตายโดยไม่เจริญ อาจมีจุดดำที่เส้นใบ รากสั้น ผลแตก และมีคุณภาพไม่ดี

หน้าที่สำคัญของแต่ละธาตุอาหารพืช และอาการขาดแคลนธาตุอาหารของพืช

เหล็ก

ช่วยในการสังเคราะห์คลอโรฟิลล์ มีบทบาทสำคัญในการสังเคราะห์แสงและการหายใจ

ใบอ่อนมีสีซีดขาวในขณะที่ยังเขียวสด

แมงกานีส

ช่วยในการสังเคราะห์แสงและการทำงานของเอนไซม์บางชนิด

ใบอ่อนมีสีเหลืองในขณะที่ยังเขียว ใบยังเขียวอยู่ต่อมาใบมีอาการด่าง กลางจะเขียวแล้วร่วงหล่น

โมลิบดีนัม

ช่วยให้พืชใช้ไนโตรเจนให้เป็นประโยชน์ในการสังเคราะห์โปรตีน พืชมีอาการคล้ายขาดไนโตรเจน ใบมีลักษณะโค้ง คล้ายถ้วย ปรากฏจุดเหลืองๆตามแผ่นใบ

นิกเกิล

มีความสำคัญในการทำงานของเอนไซม์ยูเรเอส (urease) ทำหน้าที่ปลดปล่อยไนโตรเจนให้อยู่ในรูปที่พืชนำไปใช้ได้ และยังจำเป็นต่อกระบวนการดูดซับธาตุเหล็กช่วยในกระบวนการงอกของเมล็ด

พืชให้ผลผลิตไม่เต็มที่

สังกะสี

ช่วยในการสังเคราะห์คลอโรฟิลล์ (chlorophyll) และแป้ง คลอโรฟิลล์ และแป้ง ใบอ่อนมีสีเหลืองซีดและปรากฏสีขาวๆประปรายตามแผ่นใบ โดยเส้นใบยังเขียว รากสั้นไม่เจริญตามปกติ

หน้าที่สำคัญของแต่ละธาตุอาหารพืช และอาการขาดแคลนธาตุอาหารของพืช

แมกนีเซียม

เป็นองค์ประกอบของคลอโรฟิลล์ ช่วยสังเคราะห์กรดอะมิโน วิตามิน ไบโตนและน้ำตาล ทำให้สภาพกรด ด่างในเซลล์พอเหมาะ ช่วยในการงอกของเมล็ด

ใบแก่จะเหลือง ยกเว้นเส้นใบ และใบร่วงหล่นเร็ว

กำมะถัน

เป็นองค์ประกอบของกรดอะมิโน โปรตีน และวิตามิน ใบทั้งบนและล่างมีสีเหลืองซีด และต้นอ่อนแอ

คลอรีน

มีบทบาทของสารที่เกี่ยวข้องกับเอนไซม์ในพืช พืชเหี่ยวเฉา ใบสีซีดและบางส่วนแห้งตาย

โบรอน

ช่วยในการออกดอกและการผสมเกสร มีบทบาทสำคัญในการติดผลและการเคลื่อนย้ายน้ำตาลมาสู่ผล การเคลื่อนย้ายของฮอร์โมน การใช้ประโยชน์จากไนโตรเจนและการแบ่งเซลล์

ตายอดตายแล้วเริ่มมีตาข้าง แต่ตาข้างจะตายอีก ลำต้นไม่ค่อยโต หัว กิ่งและใบจึงชดกัน ใบเล็ก หน้าโค้งและประ

ทองแดง

ช่วยในการสังเคราะห์คลอโรฟิลล์ การหายใจ การใช้โปรตีนและแป้ง กระตุ้นการทำงานของเอนไซม์บางชนิด

ตายอดชงักการเจริญเติบโตและกลายเป็นสีดำใบอ่อนเหลือง พืชทั้งต้นชงักการเจริญเติบโต

หน้าที่สำคัญของแต่ละธาตุอาหารพืช และอาการขาดแคลนธาตุอาหารของพืช

